

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyeg-díj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A nyitlatterben:
 minden négyhasábos garmond sor díja 10 kr.
 Velünk összekötöttben levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 .. Kéziratok vissza nem adatnak ..
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
 —+— **vasárnap reggel.** +—+

A hirdetőseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Felhívás előfizetésre.

Midőn az elmúlt nyáron e lapok kiadását átvettük, már akkor erősen föltett szándékunk volt, hogy a Barsot, mint első kezeltetése lapot Bars megyében a megyei közérdekek tolmácsoló közvege gyanánt föntartjuk e bármily áldozatok árán is terjesztjük és népszerűsítjük.

Ez őzinte szándékunk jó részben sikerült is, mert a lap anyagi költségeihez — törzselőfizetőink mellett újabbak is sora-koztak.

Midőn e jóakaratu pártfogásáért őzinte köszönetet mondunk a t. olvasóközönségnek, egyuttal komoly ígéretet teszünk arra nézve, hogy a BARS-ot — a költségekre való tekintet nélkül — ezentul saját nyomdánk válogatott apparátusával akként állítjuk ki, hogy e lap — ugy alak, mint izlés tekintetében — elsőrangú helyet foglaljon el a provinziális lapok között e ezáltal helyes arányban álljon a külsalak a gondnal szerkesztett beltartalommal.

A BARS

előfizetési ára:

egy évre 5 frt.
 félévre 2 frt 50 kr.
 negyedévre 1 frt 25 kr.

Vidékre küldött 1. sz. lappeldányainkhoz postautalványokat mellékelünk az előfizetéseik legkönnyebb uton leendő beküldése végett.

Helybeli előfizetések a lapkihordónál alkalmilag — a kiadóhivatalban pedig állandóan eszközölhetők.

Léva, 1885. január 1.

Kiváló tisztelettel maradván

Nyitrai és Társa
 kiadóhivatala.

Az ipartörvény végrehajtásához.

Mult 1884. évi december 7-én városunkban az 1884. évi XVII. ipartörvényezikk 167. §-a értelmében az iparhatósági megbizottak, kik az elsőfoku iparhatóságot működésében támogatják, megválasztottak. (Jövőre adjuk a megválasztottak névsorát.)

TÁRCZA.

„A mi emberünk.”

Kié is volna másé, ha nem a mienk, Barsvármegyéé!

Nem lakik ugyan közöttünk, nem szívja üde levegőjét, — nem eszi izletes kenyere — s nem issza vizét Barsvármegyének, nines velünk „egy sön, egy kenyéren,” csak alig egyszer egy évben: mikor közénk jó vakációzni a többi diákokkal.

Különös, hogy többnyire az iskolai nagy szünetidőben rándul haza, pedig hát ő nem diák többé, iskoláit régen bevégezte, ma már önálló ember. Azaz, hogy épen nem önálló, sőt nagyon is alá van rendelve egy fényes, hatalmas urnak: az irodalomnak, ennek áll ő kedves szolgálatában — értelemmel, akarattal és szenvedéllyel.

Az irodalom terén sokoldalulag van igénybevéve, egyik napon a napi, — másikon a szépirodalmi lapok ostromolják, hogy írjon választékos tollával valami szépet, valami újat, valami érdekeset. S ő ir szépen, választékosan és érdekesen. Ha az olvasóközönség megpillantja valamelyik lapban egy czikk alatt az ő nevét, azt már okvetlenül elolvassa, sőt másokkal is elolvastatja, mert hát „eztet ő írta.” Amit pedig ő ír, az meg van írva szépen és jól.

Hát még a tanulóifjuság előtt minő kedves ő! Kedves is lehet, hiszen ezeknek szemteli idejéből azt a részt, amennyi irodalmi elfoglaltsága közepett fönmarad a

és minthogy városunkban a járási szolgabírói hivatal is székel, a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium határozata értelmében ugyancz alkalommal ennek részére is választottak iparhatósági megbizottak.

Az iparhatósági megbizottak föladatát és hivatását a hivatolt törvény 168. §-a szabatosan kijelöli; s ezen §. mindenki által nagyon könnyen áttekinthető, anélkül, hogy ehhez szükség volna kommentárt adni. E részben föloldva éreznők magunkat minden magyarázattól; azonban, minthogy ezen teendők között foglaltatnak olyanok is, melyekre — mint a tapasztalás mutatja — iparosaink s eljáró hatóságaink kiváló sulyt nem látszanak fektetni: reprodukáljuk a törvénynek ezen rendelkezéseit:

Az iparhatósági megbizottak véleménye meghallgatandó az iparügyekhez tartozó szabályrendeletek hozatalánál, kisajátításoknál, ipartestületek alkotásánál; mindazon ipartügyi kérdésekben, melyekre nézve az iparhatóság hozzájuk fordul; a végeladást, vagy árverést rendező üzletek ellenőrzésénél; az iparosok, tanoncok és segédek lajstromai vezetésénél; a tanonc-ziskolák meglátogatásánál; a tanoncoknak a műhelyekben és a gyáraknak megsemlélésében, — tartozván mindezekre vonatkozó jelentéseiket az iparhatóságnál benyújtani.

Mindezekre nézve a megválasztott iparhatósági megbizottak az iparhatósággal egyetértőleg kijelölik (173. §.) maguk közül azokat, kik az iparhatóság, esetleg testület lajstromára ügyelni, a tanonc-ziskolákat meglátogatni — a műhelyeket megvizsgálni — és a gyárakat megsemlélni tartoznak. Ezen megállapodások nyilvánosságra hozandók.

Az iparhatósági megbizottak ezen teendői között hangsúlyozzuk kiválólag az ipartestületeket és a tanonc-ziskolákat. Hangsúlyozzuk

pedig azért, mert ezeket tartjuk az ipar előmozdítása- s fölvirágzásának első tényezőjökül.

Az ipariskola hivatva van: a növénydekeket kiképezni, — s az ipartestület rendezni és összetartani az iparosokat.

Ezen kellékek, ezen tényezők pedig nálunk hiányoznak; azok létesítése s föllállítása — kell, hogy első sorban érdekelje iparos-polgártársainkat; kell, hogy ők buzogjanak ezeknek keresztülvitelén leginkább. Azt, amit e tárgyban tapasztaltunk, midőn az értelmetlenség — fokozódva a műveletlenséggel egy alsóbb iparosunk képében — a többiek fölött hatalmaskodni akarván, azokat félrevezetni igyekezett — nem mondható örvendetes jelenségnek, és fölőtte sajnálni kellene, ha iparosaink többsége — ezen idétlen hangok által az iparosokra nézve leginkább szükséges, rendtartó ipartestület föllállításától — elriasztatnák. Mi ezt ugyan himni nem akarjuk, mert iparos-polgártársaink eklatáns többségét mindig a haladás zászlója körül láttuk csoportosulni, ez tehát a jelen esetben sem fog elmaradni; — hanem, mivel az erre vonatkozó szükséges mozgalom megindulása még mindégyre késik: szükségesnek véljük föllívni iparos-polgártársaink figyelmét ismétlen is ez ügyre, — míg az diadalt nem nyer.

Szükségesnek látjuk — iparhatóságainknak figyelmébe ajánlani a hivatolt törvény és az ezek folytán kiadott miniszteri szabályrendeleteket, melyek az esetben, ha a kellőszámu iparosokkal bíró városokban s helyeken az iparosok nem indítának mozgalmat az ipartestület megalakítása végett — az iparhatóság tegye meg a szükséges intézkedéseket az ipartestületek föllállítására s ezek nyomán a tanonc-ziskolák létesítésére, melyeknek fönmállani kell mindazon helyeken, hol kellőszámu tanonc-ziskola létezik. Városunk ezek sorába tartozván: teljes reménnyel tekintünk a jövőbe, mely nekünk mind az ipar-

testületet, mind a tanonc-ziskolát meghozza. — Faxit.

Gabonatermelésünk és kézműiparunk.

— Közgazdasági tanulmány. —

Hazánk — földtani és égalji viszonyainál fogva, a legkedvezőbb fekvéssel bír nemesak Európában, hanem a gabona- és takarmánytermelést, marha-tenyésztést illetőleg talán az egész világon. — Mert földtalajunk még ma is az őserőtől duzzad, növénye rostos, buzája aczélos s az azon felnőtt és kifejlett igavonó-állatok erősek, munkabírók, kitartók, míg vágómarhánk húsa rostos s ennél fogva táplálób, mint minden más országé a világon.

Ezt elismerték már régebben s elismerik még ma is, mindenütt, hol a gabona és vágómarha minőségére még tekintettel vannak.

De az utóbbi években s főkép az idén, azt tapasztaltuk mégis, hogy gabonánkkal már nemesak Oroszország és az északamerikai Egyesült államok, hanem Oláhország is sikeresen versenyeznek mindenütt, hol nem a minőség, hanem a mennyiség s annak következménye, az olesóság: a fő és egyedüli szempont.

Igaz, ismerték valaha a magyar buza értékét s meg is fizették — tekintet nélkül arra, hogy mennyiség tekintetében milyen volt a termés itt és más gabonatermő országokban. De a kapzsi üzérkedés, mely nem a minőségre, hanem a mennyiségre fekteti a fősulyt, napjainkban már annyira föltükerekedett, hogy az elsőrendű magyar buzát sohasem boesajtja áruba egymagában, hanem csak selejtes minőségével keverve, miáltal természetesen annyira megrontja gabonánk hitelét a külföldön, hogy azzal már az említett országok gabonája is teljes sikerrel versenyez mindenütt.

Dicséretes kivételt ebben a tekintetben még malmaink képeznek, melyek a gabonát a belföldön, kapzsi közvetítők mellözésével szervezén be, lisztjeikkel tulszárnyalják más, bármely országnak hasonló termé-

De nemesak a színpadot ismeri jól, ismeri a színpad szereplőit is, különösen a fővárosi színművésznőket s ezekről oly megkapó és vonzó modorban ír epizódokat, egyéni rajzokat s egyéb kedves eseményeket, hogy szinte tévedésbe jó az olvasó, vajjon e melegtollu leírásoknál az író nem kötik-e gyöngéd szálak a leírtak személyéhez . . . Így pl. a Blaháné házi életmódját oly vonzó kedvességgel s oly bizalmas közléssel írta le a „Magyar Salon“-ban, hogy szinte azt hisszük, mintha magunk tettünk volna látogatást az ünnepeit művésznőnél. — És mit szóljak arról a páratlan és eddig egészen új genre-ről, melylyel szintén a Magyar Salonban a nemzeti színház kedves naiváját, Csillag Terézt bemutatja, — finoman körvonalazott meseszerű modorban, születésétől kezdve máig, midőn Csillag Teréz igazán csillagként ragyog színművészetünk egén.

Node „a mi emberünk“ tisztázására s az olvasóközönség megnyugtására kijelentem, hogy „a mi emberünk“ már „házas ember“, valamint Blaháné és Csillag Teréz is férjesek, így aztán szabad neki öröklük írni többet s bizalmasabban, mintha legény volna s lányról írta.

A mi emberünk neje egy igen derék hölgy, leánya Szemere Bertalannak, a 48—49-ki korszak egyik nagynevű miniszterének. Egybekelésük óta ma már a férj apa s a kedves feleség anya is egyszersmind. Valószínűleg az apaság gyöngéd érzelmei indították arra a mi kedves Kürthy Emilünket, hogy ma egy éve megindította gyermeklapját, a „Magyar

„Magyar Ifjuság“ szerkesztésére. Ez az ő saját lapja, illetőleg a tanuló-ifjuságé, ő csak szerkesztőbánsija ezeknek. Van tehát olvasóközönsége a fölöttek és serdülők között elég, sőt annyi, mennyivel kevés szerkesztő s még kevesebb író dicsekedhetik. Nem is esoda, hiszen végtelen sok ágra terjeszkedik tollával: ír minden héten szépirodalmi dolgot, szerkeszti a saját lapját, ír kritikát a művészetről, rajzol bemutató cikkeket a kiválóbb művészekről, s aztán kivészi a maga részét a társadalom mozgalmaiból a fővárosban, ahol lakik — s mikor aztán megjő a nyár, lerándul pihenni s szabad levegőt szívni közénk Bajkára, ahol született.

Igenis, Bajkán született, megyénk egyik szerény faluskájában, hol kedves szülei ma is élnek megelégedett viszonyok és általános köztisztélet közepett. Édesatyját Kürthy Józsefnek hívják, „a mi emberünket“ pedig Kürthy Emilnek. — „Van szerencsénk“ ugyebár, szíves olvasóm?

Derék apának derék fia — szokták mondani, a bajkaiaknál is áll ez, sőt nagy része van itt a derék anyának is, kinek művelt és fenkölt lelkülete korán és maradandólag csöpögteté Emil fiának fogékony gyermeki szívébe az irodalom iránti rokonszenvet. S valóban „a mi emberünk“ sokat olvasott, tanult s buvárkodott a honi és külföldi irodalom termékei között. Mire a gyermek ifjúvá serdült, már biztos zálogával a nyilvános élet szerepéhez hazafias atyjától örökölt.

Édesatyja — mint Barsvármegye egykori alispánja, majd mint a lévai kerület orsz. képviselője s mint tekintélyes birto-ros — számos oldalról bírt befolyással és kiterjedett összeköttetéssel arra, hogy egyetlen fia számára tekintélyes állást szerezzen a mai protekciós világban. De a tanult és képzett ifju szerénysége nem vette igénybe atyja befolyását, saját képességére támaszkodva akart hozzáméltó állást kivívni.

Ily nemes szándékkal lépett hát a kenyérkereseti pályára, midőn a budapesti váltótörvényésznél elfoglalt egy kisebb tisztviselői állást. Hivatalos környezetbe „a mi emberünkben“ munkabíró, buzgó és lelkiismeretes tisztviselőt nyert, s e téren gyors emelkedése mulhatlanul bekövetkezett volna, ha az irodalom iránti vonzalom el nem tereli őt a burokratikus foglalkozás teréről.

Az irodalom iránt már különben is meg volt hajlamát nagyban növelték és tettegyulaszták a fővárosban szerzett ismeret-gei s érintkezései az írói és művészi körökkel, miglen e hajlamát követve, bucsut mondott a váltótörvényésznél jegyzőségnek, felcserélve a „hivatalos“ tollat „hivatott“ tollal, s most a „váltó-akták“ helyett — „válogatott szekták“ számára készit irodalmi specialitásokat, még pedig hányféle specialitást!

Ismeri jól a színpadot, ír színművet; egyik darabját „A szökevény“ vigj-kot Léván is láttuk előadatni 1881. év nyarán s ugyanennek előadásán ő maga is jelen volt Csiky Gergelylyel a hirneves színműróval. Ő fordította magyarra „A két Rantzau“ czímű jeles drámát.

két s a külföldön még mindig elsőseget biztosítani a magyar liszt részére.

Igy tehát, a malmok utján még fentartjuk darab ideig gabonatermésünk prestige-ét, de minden pillanatban attól kell tartanunk, hogy malmunkat is elragadhatja az üzérkedés szelleme, árja; s akkor jó darab időre le kell mondanunk még reményéről is annak, hogy gabonánk régi jó hírnevét visszazerezze, annak megbízható, jó piacokat találjunk.

Arról kell tehát gondoskodnunk és arra kell hatnunk minden eszközzel, hogy gabonánknak legalább itthon meglegyenek biztos piacai s a belföldi fogyasztók belföldi termékekkel fődözzék szükségleteiket. Így földmivelésünk még mindig meg fog állhatni azon a színvonalon, mely szükséges, hogy a velejáró terheket fődözze és némileg a ráfordított munkát is jutalmazza.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a földmives és kézműipar egymást kölcsönösen támogatják. Vagyis: a földmives belföldi, sőt vidékebeli kézművestől szerzi be minden néven nevezendő szükségleteit, mi által hatalmas lendületet ad a magyar iparnak, míg az iparos szintén a vidékebeli földműves termékeiből fedezvén szükségleteit, az általános munkakörnek ez a két ágazata oly fokra emelkedik, hogy a külföld támogatása nélkül is fölvirágzik, mi által azt az eléggé nem becsülhető eredményt érjük el, hogy fölölegét mind a két fél föl tarthatja akkorra, midőn az illető termékek ára lesz s nem kéntelen azt nyilvános vesztésé mellett az első jött-ment kupecznek bármilyen átengedni.

Kétségtelen, hogy ez tisztán csak az illetőktől maguktól függ, de a jó példának mindazáltal a vagyonosabb osztály köréből kellene kiindulni azáltal, hogy tehetőségeinket a belföldön szerezzék be hazai termékekből, s ne fussanak minden esekélyességért a külföldre, szemelött tartván, hogy a honmaradt pénz a közvagyonosodást mozdítja elő, iparunkat, földmivelésünket és kereskedelmünket függetleníti, s teszi önállóvá.

Ily módon kereskedelmünk is megszabadul a selejtes elemektől, melyek fejlődésének, fölvirágzásának útját állják, kiterjedését akadályozzák, hitelét és jóhírnevét tönkre teszik. Mert nem szabad felednünk, hogy a kereskedelem is csak úgy felel meg hivatásának és feladatának, ha érdekeit a termelő érdekeivel azonosítja. Amint pedig jelenleg állnak a viszonyok, a kereskedelem és földmivelés érdekei nemcsak azonosak, hanem egyenes ellentétben állanak egymással, minthogy földmivelésünk természetes hivatásánál fogva a minőségre fekteti a főszűrt, míg kereskedelmünk a reális alapokról letérve, a mennyiséget veszi számításának alapjául s

inkább „en gros“ dolgozik, ha a termelő emellett tönkre is megy, csak neki meglegyen lát-szólagos haszna.

Ha azonban az általunk fentebb ajánlott mód, — hogy t. i. a földmives és kézműipar egymást támogassák, — eszközésbe vétetik, kereskedelmünk is visszatér a reális alapokra s így mindhárom tényezőnek érdekei azonosulván, annál hatalmasabb lendületet vesz földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk is.

Csak akkor, ha iparunk, kereskedelmünk ily módon fölvirágzik: számíthatunk arra, hogy földmivelésünk a külföldi versenyt — bármily mértékben lépjen is az föl — minden rázkódítás nélkül kiállja.

Ily módon, kereskedelmünk és iparunk a külföldön is becsülettel megállja a versenyt s a külföldről behozott pénzzel is emeljük közvagyonosodásunkat.

Ha aztán annak szüksége merülne föl, hogy földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk érdekei államilag is biztosítottassanak, kormányunk kétségtelenül meg fogja tenni mindazokat az intézkedéseket, melyek szükségességek arra nézve, hogy földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk önállóságra jutva, a külföld gyámkodása alól szabaduljon.

Hogy azonban kormányunk ebben a tekintetben megtegye a kellő intézkedéseket, arra mulhatatlanul szükséges, hogy földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk, saját érdemeiket fölismerve, egymásnak kölcsönös támogatása által arra a fokra emelkedjenek, honnan már visszaeséstől nem lehet félnünk.

Az elmondottakhoz képest tehát a legelső teendő az, hogy a külföldről bármely szükségletünket csak akkor fődözzük, ha az a belföldön épen nem volna lehetséges. Szóval: támogassuk a magyar ipart, mely aztán — önként érthetőleg — erejéhez képest szintén támogatni fogja a földmivelést.

Hogy ebben a tekintetben földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk érdekeinek megóvására mily intézkedések volnának szükségesek kormányunk és törvényhozásunk részéről, azt jövő cikkünkben fogjuk tárgyalni.

Csongor.

Reflexiók,

„a lefolyt tanév történetéből“ című cikkekre, (v. ö. a Bars 1884. 52. sz.)

T. Ujfalussy Sándor ur érdekes szemlélet tart a tanév története fölött Magyarországon, amelyre reflektálni e sorok feladata. Megemlítené ugyanis az iskolai takarékpénztárakat, valamint az Eötvös-féle alapot, végre jónak látja megemlíteni az országos kath. tanítói segély-alapot is. „A kath. főpap-ság a kath. tanítók részére segély-

Rövid ruhát hord még a lánygyerek,
De már mathézist ért a kis lány;
Mondják, hogy lelki műveltsége nincs,
De hát a gyökönös nem földi kincs?
S ki tud logart, ásványtant s fizikát:
Mért tudna az még — főzni vaesorát?

S mert népszerűvé tesszük a tudást,
A pornó is tud — mondjuk khémiát;
Megtvetve a fejest, az ő szokást,
Khemiceze gyártja ő tejét, vajat.
Szó a mi szó, a vegytan haladott:
Papír-pénzből gyárt tégladarabot,
Szószátyárokból néptrébnokat
És iskolás fiukból aggrokat.

Mert a modern ember csak gyorsan él,
Gőszárnyakon, mint szokták mondani:
Ma még csak áleza s holnap szárnya kél;
Ma senki még s holnap már valaki;
Ma még a tanterem padját nyesi,
S holnap szavát már egy ország lesi;
Ma rosszul „mensa mensae“-t deklinal,
De holnap, éj no — már törvényt csinál.

Mert a modern ember mind nagy zseni:
Mindent tud, bár a legtöbb nem tanul;
De küldetése mindnek isteni,
És szórja is világát pazarul;
Ha költő, művész: mer szörnyű nagyot,
Aratva kincset, hírt, esodátot,
S csak egytől irtózik, hogy naiv legyen,
S hogy mint az őse, ő is az legyen.

A hajdan divott jelszavak — ma lom
Fölösleges már eszme, ideál;
Modern művészet és irodalom
Nem alkot, nem tarent, — fotografál,
Nem lelkesíti már a „szép“ s „nemes“,
Divatja mult el és nem — érdekes;
A hős „unalmas“, a bitang nem az:
Olyan nincs, ilyen van . . . sok, s így — igaz.

Modern világ! mi szép vagy és mi jó,
Oh hála, hogy te bennem élhetünk,
S mert nincs haszon, ha nincs „provizió“,
Éltess is és mi — téged éltetünk.
S ha a modern világnak van talán
Egy árnya, csak ti vagytok az csupán,
Ti, kiknek száma fogy, de még ma sok:
Sápitózó — anakronizmusok.

Ujváry Béla.

*) Szerzőnek a soproni irodalmi körben 1884. szept. 13-án felolvasott költeményéből.

Dalestély.

A lévai dalegyelet, beköszöntőtől az új-évre, f. hó elsején tartotta meg táncmulat-

alapot alkotott, melyre ujabban Somogyi Károly és Szabó József adtak nagyobb összegeket; baj ez alapján, hogy nem önszegélyezés ösztöne teremté, hanem egy főbb hatóság, mely a tanítóknak nem annyira barátja, mint ura. Sajnos, hogy a legjobbak akaratot is szabad gyanusítani! Furcsa világ, ha a főpapság nem segíti teljes erejéből a tanítókat, gyanusítatják, mint olyan, aki közönyösen veszi a szűkölködők sorsát; ha pedig napnál világosabban kimutatja jó akaratú áldozatkésztségét, mint péld. hazánk Herczeg Primása, aki elvonván saját szájától a harapást s jószáigait a legpéldásabb ügyszeretet- s gazdálkodással kezelvén, 100,000 forintos alapítványokat tesz a szegény, ügyefogyott kath. tanítók s tanodák évenkénti fölsegélyezésére, ez sem tetszik némely résznek s ha a kath. püspöki-kar követvén nemes szíve vonzalmát, létesít egy országos kath. segély-alapot, ezt is néme-lyek gyanusítani nem irtóznak, bajnak állítják, hogy nem önszegélyezés ösztöne teremté, hanem egy főbb hatóság, mely a tanítóknak nem annyira barátja, mint ura.

Egyébíránt lássuk mi indította a nagymélt. kath. püspöki-kart a kath. tanítók országos segély-alapjának létesítésére? Erről meggyőződünk, ha péld. a Bibornok Herczeg Primásnak f. évi XVI. számú körlevelének némely töredékeit megszívleljük. E körlevélben mondatik: „A magyarországi püspöki-kar, hazánk történelmének tanúsága szerint, mindig kiváló gondallal viseltetvén az ifjuságnak vallás-erkölesi nevelés iránt, soha sem tévesztette szem elől, hogy a sikeres nevelés és oktatásnak egyik legelső feltétele, a tanítók anyagi gondjainak könnyítése; kik így annál szabadabban, annál nagyobb önfeláldozással szentelhetik erejök, — idejük — és életüket az egyház és hazára nézve egyaránt fontos népnevelés ügyének. Ily gondolatoktól indítva siettek egyes főpapok a tanítók számára jövedelmező alapítványokat létesíteni, majd ismét áldozatkész hitközségek segélyével a tanítói állomások jövedelmeit szaporítani. Mások ismét erejök és tehetségükhöz képest nyugdíj-intézeteket hoztak létre, melyek ha itt-ott nem is teljes ellátást, legalább csekély díjért tetemes segélyt nyújtanak, a népnevelés nagy munkájában kifáradt s a megérdemelt pihenés és nyugalom után ohajtó tanítóknak; míg végre számosan, különösen az egyházi rendből, megtakarított filléreikről végrendeletileg is úgy intézkedtek, hogy azok a tanúgy oltárára áldoztassanak föl, ekkép akarván még a siron tul is föntartani ama kapesot, mely őket az iskolához, a buzgó és hivatásának élő tanítóhoz füzte, ki működésük társa, munkájuk részese vala.

Amde mindezen segédeszközök és források bármily nemes áldozatkész-ségnek és a népnevelők iránti szeretetnek tanúi, még sem elegendők ama szükségletek fődözésére, melyeket a rohamosan haladókor lépten-nyomon teremt és nem is ringatjuk magunkat ama csalódásban, hogy mindvégig elegendők lennének, mert amint isteni mesterünk s minden tanítók példány-képének szavai szerént, „mindég lesznek szegényeink,

sággal egybekötött dalestélyét, — mely hüen a közönség által eddig is előnyösen ismert s az év első napján tartatni szokott estélyekhez, kedves élvezetet nyújtott az igen szép számmal összejött társaságnak s kellemes emlékeket hagyott maga után egy a dal- és zenekedvelők keblében, mint a tánczolni szerető fiatalaságnál.

Esti 8-órákor már egészen megtelt a tánczterem, melynek egy részében a dalegyelet tagjai foglaltak helyet és karmesterek szakavatott vezetés alatt rázendítették a művésziösen összeállított műsor dalait és szabatos kivitel, lelkes előadás után, a közönség zajos tapsaival lönek jutalmazva nemes fáradozásaikért; — majd ennek végeztével tánczteremmé lön átalakítva a szép hölgyekkel megtelt helyiség, hogy vig zene mellett, megnyitól a küszöbön álló farsangi idényre, szabad kifejezést nyerhessen azon jókedv, mely a műsor-közökben fölhangzott és jó, talp alá huzott zenei részletek folytán mindjárt kezdetben sejtetni engedé a sikerült tánczmulatságot, a fesztelen jókedvet.

A sűrűn megújrázott lassu-csárdásnál ép úgy, mint a körtánczok alkalmával a jó tánczosnők és vig tánczosok nagy száma sorakozott Terpsychore phalanxjába, úgy, hogy a rendezőknek nem kis földadatát képezte a kolón föntartása. — Legszebben fejlődött ki azonban a díszes koszoru a négyesek alkalmával, midőn a terem két hosszú oldalán végig tekintve, sűrűn egymás mellett tüntek föl a tánczoló párok; s hogy a jókedv mily kitartó volt, tanubizonyossága az, hogy a 38 pár, mely az első négyeshez foglalkozott, csak reggeli öt óra tájban hagyta el a táncztermet.

De ha hévvel folyt a táncz, nem kevésbé kedélyes és kedves emlékek a rövid szünetek is, melyek időnként pihenőül lő-

(Máté 26, 11.) úgy nem fognak azok bizonyára hiányozni a tanítói karban sem, hogy legyenek mindig, kik iránt gyakorolhassák szeretetüket s irgalmassági cselekedeteiket azok, kiket az isteni gondviselés bővebben részesített a földi javakban, vagy csapásoktól kegyesen megmentett.

Ezek indították az elődei példája után haladó püspöki-kart, hogy a magyarországi kath. tanítói-kar részére egy oly segély-alapról gondoskodjék, mely kiegészítőleg járuljon az egyház tanítói szükségleteinek fődözéséhez, özvegyeik és árváik gyámolításához.

(Vége következik.)

Budapest, 1885. január 2.

Már hogy mi ujság a nagyvilágban? Hogy van-e háboru?

Dehogy van, dehogyan, sőt inkább a béke éve volt Európában az 1884. év, béke van ma is s a béke föntartásában Németország vitte s viszi ma is a vezérszerepet, mert csinált olyan „háromesázár-szövetséget“, mely még a revanche nemzetét, Franciaországot is épen nem várt bizalmas hangulatba hozta a németek iránt. Vezérő állása daczára — Németország belélete még sem volt s ma sincs nyugalmas lábom, óriási párt-tusákat élt át s csak legközelebb is engesztelhetlen harezot vivott a német ellen-zék Bismarkkal, ki pedig egész Európának parancsolni tud, de a német parlamenti el-lenzéket még se bírta megtörni.

Amennyire béke éve volt az 1884 — Európának itthon, a saját tüzhelyénél, annyival inkább nyújtogatták ki egyes nagy hatalmak kezeiket gyarmattartományok birtok-bavételeért a többi világrészekben.

Franciaország — daczára, hogy a nyáron nagymérvben meg volt támadva a kolera-terátó — folytatta háboruit Tonkinggal, Chinával s Madagaskárral. — Anglia is jól beuszott a hinárba, a Nilus folyó mentén veszélyes ingoványra jutott Egyiptom anektálásával s a Máhdi álprófeta ellen maig viselt sikertelen harcaival. Beléletében is volt jókora zavarodása többször Angliának; a kormány csaknem megbukott, s a felsőház is, kevés hja, hogy el nem törülte; — de azért mégis csak gondja volt gyarmatait szaporítani, birtokba is vett brevi manu egy nagy területet Ausztráliában. — Mind foglalni szeretnek ezek az államok, Oroszország is terjeszkedett a multévben Kis-Azsiában, pedig otthonát a nihilizmus bombái és dinamittöltényei már egészen aláaknázták. — Még Olaszországnak is viszket a jenyere egy darabka „új föld-ért“, melylyel afrikai gyarmatait bővíteni szeretné. Az olaszok belélete különben rendben áll, ünneplik folyton derék királyukat, ki — a hozzájuk áttör kolera betegeit, önföláldozó emberbaráti jósággal látogatta meg Nápoly városában a nyár folyamán. — A pápa azonban feszült viszonyban áll az olaszokkal s tarthatatlannak jelenté ki karácsonyi beszédében azt a viszonyt, hogy a „pápai Róma“ az olasz állam fővárosává lett anektálva. — Törökország megvan az ő szokásos betegeskedő állapotában, telve pénzügyi nyomorúságokkal s azzal a régi akadályokkal, melyek miatt a keleti vasutak csatlakozása még mindig ki nem vihető.

nek tartva, — kedves csoportok alakultak ilyenkor, melyekben megbeszéltek a kilá-lásba helyeztet, vagy még a jövő fátolyába borított farsangi mulatságokat; sokan ismét kart-karba öltve, séta közben szereztek új erőt s csakhamar ismét fölkerelkedtek újabb tánczra.

Az estély díszét emelték a jelenvolt kö-vetkezők: ifj. Belházy Lászlóné, Berencsy Gusztávné, Bende Vinczéné, Bújthe Lajosné, Czirok Jánosné, Charmir Ferenczné, Ehrenfeld Mórné, özv. Gábel Karolin, Hajdú Jánosné, Holló Sándorné, Huszthy Illésné, Kern Vilmosné, Kriek Jenőné, Kutassy Dénesné, Lamos Andrásné, Levatic Mártonné, Medveczky Sándorné, Nemecek Gyuláné, Novothny Imréné, Pólya Sándorné, Pólya Józsefné, Pomothy Gáborné, Popellár Amb-rusné, Richter Ferenczné, Rimanóczy Antónia, Szeltszam Károlyné, Szabó Lajosné, Toldy Zsigmondné, Zanathy Jánosné urnök — s a kedves tánczosnők: Berencsy Irma, Gábel Hermin, Hajdu Annika, Huszthy Ilona, Jaross Biri, Kiss Irma, Kutassy Hermin és Irénke, Lamoss Erzsike, Levatic Irma, Mácsay Anna, Medveczky Henriette, Mertl Ella, Pazar Etelka, Pólya Irén, Pomothy Ella, Preiner Ágnes, Szeltszam-nővérek, Szulyovszky Judith és Kornélia, Szabó Vilma és Irénke, Toldy Eliz, Toldy Viki, Vojtek Aranka, Zanathy Teréz és Fanni. — S e szép névsor után, ugyhiisszük nem egy tánczos szívében találtak visszhangra a költő e szavai:

„Nem tudlak én elfeledni,
Bármennyire fogadom,
Nem tudok én hűtlen lenni
Édes, kedves galambom.“

Boccaccio.

Modern világ.*)

Panaszszal telt most mindenütt a lég,
S így szólunk: „hej, te régi jó világ!
Miert is nincs ugy ma már, mint vala rég?
Önzés uralkodik csak s kapzsiság,
Adott szó, hűség; könnyű áru ma,
Felveszszük, meg levetjük: csak ruha.“
Panaszkodunk s ha rajtunk állna, hát
„Sötét“ középkort élénk újra át.

Modern műveltség így kívánja ezt,
Mert hát mi szörnyű műveltek vagyunk;
A testünk szenved, ám ki bánja ezt,
Ha káptalaná lett immár agyunk?
Tudásunk roppant, meg sem mérhető,
Ránk nézve nincs, mi el nem érhető,
Eszünk száguld időköz s téren át
S gondot csak még beállunk koma át.

Tudásunk hogy ha ilyen rongog,
Igyekszünk ám azt közzétetni is:

A többi európai államokban kevésbé fontos mozzanatok vannak. Közülük csak Románia és Szerbia bírnak ránk érdekekkel, mely két szomszéd-állammal jelenleg igen szíves jó viszonyban állunk.

Es hogy ki ne feledjem a legújabb állambot, az afrikai Kongó-tartományt, mely valóban kong a lakatlan ürességtől — megemlítem, hogy ezt német protektorátus alatt egy társulat gyarmatosítja s ez új földet a mi monarchiánk is a mult napokban hivatalosan ismert el állammak, a társulati-állam viszont kötelezi magát, hogy afrikai birtokain nem vet adót semminemű áruzelekeinkre és jogot ad az osztrák-magyar alattvalóknak, hogy az új államban — ha kedvük tartja, letelepedhetnek a legkedvezményesebb föltételek mellett. — Nos, kinek van kedve?

En maradjok, nekem kedvesebb a szerencsés-földnél Magyarország s a szerencsés „kaczikák“ helyett a magyar király, ki jelenleg köztünk, Budán tölti családjával s udvarával a karácsony-ujvi szeszt. Volt is téve neki olyan újvi üdvözlés, milyent csak magyar királynak szokás adni. Az itt időző arisztokraták, udvarkepes tisztviselők mind megjelentek egy csoportban kívánni boldog újvet a királynak. Esti 8 órakor fogadták a királyi palotában Hohenlohe herceg főudvarmester az üdvözléseket a király nevében. A tisztelgők között Barsvármegye orsz. képviselői közül jelen volt: Hunyady László gróf és neje, Keglevich István gróf és Kazy János. — Ez volt január 1-én a legimponálóbb esemény.

Ugyancsak e napon volt halhatatlan Petőfi születésének évfordulója. Azelőtt két nappal pedig, t. i. a „tavai“ utósóelőtti napján egy imponáns jubileumot ültünk egy olyan embernek, aki — Jókai szerint — „legelső igazságos bírálója“ volt Petőfinak. Ez az ember Pulszky Ferenc, az európa-szerte ünnepelel tudós, nemzeti muzeumi igazgató, státusférfi, régész, műtörténész, szabadsághős és demokrata-földesúr.

Ennek a 70-éves, sokoldalról méltán tisztelt, becsült és szeretet öregurnak 50-éves irói jubileumot rendezett az országos régészeti s embertani társaság, az Akadémia nagytermében, az irók és művészek társaságával egyetemben. Fényes, ragyogó és lélekemelő ünnepély volt ez, melyen az ország rang- és szellemi arisztokráciájának minden rétege képviselőileg tisztelgett az ünnepelel Pulszky előtt.

A tömörked üdvözlések között legérdekesebb volt a Petőfi-társaság elnökének, Jókai Mórnak üdvözlő beszéde, melyben a Pulszky jelleméhez s a mai kor áramlatához oly találon szökölt, midőn a többi között ezt mondá Pulszkyknak:

„... Te a régészetet s abban a magyar előidőket is tanulmányoztad mindig. Te tudod azt, hogy a magyar hitrege alakjai között van egy sokat emlegetett bálványalak, melyben közöttünk még most is sokan hisznek, megjöttére várnak: ez egy madár, de nem a Turul, őseink vezetője, — hanem a „sült galamb.“ Ez a rém az, akit nem mi eszünk, hanem ő esz minket... ez, aki egy századot fölfalt nemzetünk életéből, annyival hátramaradtunk más országok mögött. A te érdemed legnagyobbika az, hogy ennek a megrontó mesebeli rémenk a kultuszát leontani segített... minden alkalommal hirdeted nemzetednek: hogy mástól, mint saját magától ne várja boldogulását... hogy abban a nagyvilágban, melyre appellálunk, tisztelnek, becsülnek bennünket, egyciesit ismergetnek is már, hanem azért a buzánkra irgalmatlan vámot vetnek; szeretik, hogy élünk, de nem kérdik: hogyan. Te hirdesd nekünk, hogy csak az a nagy szó, aminek tett a vége; hogy a dicsekedőnek megszapordnak az ellenségei, a panaszkodónak elfogynak a jóbarátai, csak a némán dolgozó munkás az, akit megtűr a nagyvilág; nagy frázisainkra senki sem figyelmez, hanem a kalapács-ütésünket meghallja az egész világ...“

Főváncsi levelező.

— Barsmegye virilistái. Barsmegyében a legtöbb adófizető bizottsági tagok az 1885. évre a következők lettek összeírva:

Ipolvi Arnold püspök*) frt 23.677-25. Gróf Brenner Agoston frt 13.959-25. Kelecsényi Ráfal*) frt 11.050-26. Gróf Hunyady Kálmán frt 7.962-30. Leidenfrost László frt 7.670-32. Gróf Keglevich István frt 6.693-65. Gróf Migaycs Vilmos frt 6.677-53. Liptlay Agost. frt 6.555-94. Thonett Ferenc frt 5.956-31. Dóra Miklós frt 5.748-65. Br. Révay Gyula frt 3.370-84. Foglár Lajos*) frt 2.614-59. Botka Tivadár*) frt 2.182-94. Reidtner Adolf frt 2.012-61. Gróf Hunyady László frt 1.799-08. Báró Majthényi Ottó frt 1.763-68. Kazy János*) frt 1.763-44. Detrich Péter frt 1.604-59. Levatic Márton frt 1.503-72. Szlavay József frt 1.465-30. Sümegh János frt 1.454-02. Szirányi Sándor frt 1.430-45. Kürthy József frt 1.365-06. Kosztolányi László*) frt 1.245-66. Kosztolányi Sándor frt 1.218-59. Vieszing Kár. frt 1.209. Matyasovszky Lip.*) frt 1.147-01. Benkovits Ernő frt 1.119-92. Kaltenbach Gyula frt 1.118-59. Varga István*) frt 1.098-79. Szentiványi Ozkár frt 1.064-34. Báró Höller István frt 1.058-27. Konkoly Gyula*) frt 1.006-30. Horn Jakab frt 1.003-85. Mathényi László frt 1.006-30. Motesiczky Mór frt 979-30. Hecht József frt 946-98. Kazy László frt 882-22. Kazy László frt 882-22. Kazy József frt 882-22. id. Marecs László frt 857-34. Báró Pittel Gyula frt 841-28. Huzóczy Bol-dizsár*) frt 839-25. Anderle József frt 836-40. Truczer Adolf frt 824-69. Klobusicky János frt 796-21. Samassa Adolf frt 776-40. Dr. Gasparec Béla*) frt 774-82. Ambro István frt 774-13. Pristyk Nejt*) frt 772-26. Bolemann Edé*) frt 763-68. Rudnyánszky Titus*) frt 716-62. Massa Elek*) frt 691-34. Knapp Simon frt 689-21. Tábinger Ágost frt 685-82. Missák Zachar frt 661-83. Dombay Vil. frt 661-66. Kosztolányi Auré*) frt 639-84. Veisz Samu frt 639-54. Gróf Barbó Miksa frt 632-66. Veisz Samu frt 599-28. Ordódy Lajos frt 579-83. id. Veil Samu frt 567-76. Vassy Lipót frt 563-33. Dilless Sándor*) frt 546-23. Kubinyi Zsigmond*) frt 542-86.

Fanka József frt 511-32. Tariss Cajetan frt 508-42. Buda Ignác*) frt 490-14. Munkay János*) frt 489-95. Koroda Pál*) frt 478-33. Dr. Brogyányi Lajos*) frt 474-42. Kürthy Antal frt 465-25. Bodó Lipót*) frt 446-68. Skoláry Ignác*) frt 445-26. Friedmann Mayer frt 436-52. Váray János*) frt 433-48. Zongor János frt 431-52. Sikray Dávid*) frt 423-73. Kittenberger István*) frt 415-53. Benkovits Sándor frt 410. Braun Samu frt 407-80. Símek Samu frt 406-56. Léva József frt 398-41. Veress Károly frt 394-74. Ifj. Majthényi Rudolf frt 390-98. Majthényi Albert frt 390-98. Knapp Sándor frt 387-39. Besse Dávid*) frt 375-28. Kherndl János*) frt 374-20. Ondrej-kovics János*) frt 373-66. Menezel Samu frt 362-56. Rudnyánszky Béla frt 358-36. Kheval Simon frt 356-81. Szakmáry János*) frt 355-96. Jancsovics János*) frt 352-24. Salamin Kelemen*) frt 351-34. Reiter Alajos*) frt 347-53. Nyitrai Ferenc frt 347-34. Bakó János frt 344-20. Stern Fülöp frt 341-40. Pólya Andor frt 339-92. Medveczy Sándor*) frt 337-28. Lakner Antal*) frt 337-20. Puzóy István*) frt 328-73. Belesák László*) frt 326-56. Szakmáry Endre frt 321-86. Links Béla frt frt 315-28. Fuchs Bernát frt 308-75. Simonyi Béla*) frt 306-57. Fába Simon*) frt 305-16. Levatic Gusztáv*) frt 304-58. Kubiss Ignác*) frt 304-46. Róza József*) frt 302-08. Engel Ignác frt 301-94. Kubányi János frt 301-94. Benkovits Imre frt 301-83. Juhász Biliat frt 293-33. Bolemann István*) frt 290-62. Conlegrer József frt 288-41. Losiczky Lajos*) frt 283-53. Podhragyay Pál*) frt 283-01. Dusics Zsigmond frt 273-38. Vimeze Gyula*) frt 270-13. Rosenfeld Ignác frt 267-82. Mayerhuber Ferenc frt 262-86. id. Majthényi Rud. frt 262-85. Rudolf Béla*) frt 260-74. Ehrenfeld Jakab frt 259-20. Terstyánszky József*) frt 252-97. Lülely Rad. frt 252-22. Zlatvánszky János*) frt 249-87. Váray Károly*) frt 248-36. Ziska Antal frt 247-30. Pólya József*) frt 245-40. Góllán György*) frt 240-04. Piltzer Sándor frt 239-17. Krumpel János frt 231-77. Póttagok: Dömötör Dáv.*) frt 226-64. Frommer Samu frt 222-57. Sabik Illés frt 220-95. Márky Ferenc frt 219-16. Zsizsman Lajos*) frt 216-37. Frommer Ignác*) 215-60. Nagy Imre frt 211-10. Váray Imre frt 208-36. Pauchly Ferenc frt 207-66; Forster Imre*) frt 206-55. Menezel Edé frt 201-28. Kürthy István frt 200-11. — (A s-gal jelzettek adója kétszeresen van számítva.)

Különfélék.

— Lapunk jövő számát már csak tényleges előfizetőinknek küldjük meg; tisztelgetel kérjük addig is az előfizetések mielőbbi megújítását.

A kiadóhivatal.

— Kögyűlést tartott Léva-város képviselőtestülete multévi decemberhő 30-án. Az ülés fontosabb tárgyai voltak: a számvizsgáló bizottság jelentése 1882 — 1883. évekről, ennek kapcsán azon örvendetes tudomást szerezte a képviselőtestület, hogy a város anyagi ügyei egy-két év alatt annyira rendeztetni fognak, miként a költségvetésben hosszú idő óta szereplő, behajtatlan követelések, mint a régi rendszertelenség gyászos emlékei, el lesznek enyészthetők, illetőleg törülhetők. A költségvetés e homályos pozíciói 10-év előtt még 11,000 frtra rúgtak, ma már e kétes követelések összege 3000 frtra apadt, melyet részben a szigorú gondoskodásu rendszernak, részint a vásárvédelemből befolyó, évi 3000 frt bevételi többletnek köszönhetünk. — Egy hang emelkedett a különbözett elenyésztetése végett kölesön-fölvételt íránt is, azzal okadatolva honboldogító ajánlatát, hogy a mestereberek számlája s a tisztviselők hátralékos díjai fizetessenek ki a fölveendő költségnél. Kivánsiak vagyunk rá, hogy e pénzügyi kapacitás — jövőre, midőn a teljesen be nem folyt pótlék arányában rezonanciák mutatkoznak: minő propezióval állna elő; miután tudnia kell, hogy több pótlék, illetőleg az esetleges hátralékok födözésére a költségvetésben födözeti tételek — elő nem fordulhatnak; vagy azt képzeli talán, hogy jövőre már a pótlékával senki sem marad restancziában? Hiszen nincs Magyarországon város, mely a következő évre számlák fizetésével, vagy esetleg tisztviselői díjhátralékkal ne lépné át az újév hüszöbét. — Tehát csak lassan a kölesön-fölvétellel; az csak befektetéseknel, vagy egy kiható operációval engedhető meg, és semmi szín alatt az évi rendes kiadások födözésére! — Nem hagyhatjuk említés nélkül azon körülményt sem, hogy a város törvényhatósága az orsz. kiállításra résztvevő, szegényebb sorsu iparosok segélyzése végett 50 frtot boesájtott a kiállítási helyi bizottság rendelkezése alá.

— Hymen. Kettős eljegyzés híret tudatjuk olvasóinkkal. Huberth Vilmos előnyösen ismert lévai fiatal ügyvéd tegnappalótt váltott jegyet Konkoly-Thege Margit kisasszonnyal, néhai Konkoly-Thege Pál volt törvényszéki elnök bájos leányával, s ennek műveltlekű nővérét Sarolta kisasszonyt pedig ugyanekkor jegyezte el Simonyi Elemér barsmegyei fiatal föld-birtokos. — Sokszorosan gratulálunk a jegyeseknek, kik mindannyian kedvelt ifju alakjai megyénk társadalmának. A kedves nővér-menasszonyok mindenike találja föl a rózsás boldogságot állandóan férje oldalán, a boldog vőlegényeknek pedig viszont ohajtjuk ugyanezt melegen s öszinte szívvel. — Másik hymenhírünk szerint: dr. Lipsey Soma ipolysághi ügyvéd decz. 28-án vezette oltárhoz Gerenday Ilonka kisasszonyt, Gerenday Antal bájos leányát, Budapesten.

— A dalestély, melyet a lévai dalárda jan. 1-én az Oroszlán-fogadó nagytermében rendezett, igen jól sikerült, ugy az előadott dalok, mint az ezek után megkezdődött táncmulatság mi kívámválót sem hagytak föl élvezet és jókedv tekintetéből. Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy a dalárda megszokott kedvenc tenoristája, Bakó Ferenc, kiknek kellemes hangját nélkülözhetlennek tartjuk, valamint Hliva János a bassisták királya — egészségi változások miatt — a hangversenyben részt nem vettek. Részletesebb tudósítást az estélyről mai

Tárczarovatunk ad. Megemlítettönek tartjuk it ama szép meglepetést, melyet a dalárda újév napján szerzett derék karvezetőjének, Richter Ferencz urnak azáltal, hogy neki újvi ajándékol egy csinos dohányszőkeket adott át az egylet nevében.

— Az országgyűlési képviselő választók névsora az 1885. évre következőleg lett összeírva megyénken: A z a r a n y o s m a r r ó r t h i k e r ü l e t b e n a v á l a s z t á s i j o g o s l t á s a l p p j a s z e r e n t 35 r é g i j o g o n, 1878 föld. 8 házbirtok után, 294 jövedelem, 164 értelmiség ezimén a választó, összesen 2379. — A l é v a i v á l a s z t ó k e r ü l e t b e n 234 r é g i j o g o n, 2724 föld., 60 házbirtok után, 423 jövedelem —, 210 értelmiség ezimén, összesen 3651. — A z u j b á n y a i v á l a s z t ó k e r ü l e t b e n 23 r é g i j o g o n, 2011 föld., 13 házbirtok után, 160 jövedelem, 149 értelmiség ezimén, összesen 2356. — A v á l a s z t ó k ö s s z e s s z á m a m i n d a h á r o m v á l a s z t ó k e r ü l e t b e n 8386.

— Kiténtetés. Öfelsége a király megyénk közművelődésének egyik bajnokát, Kurucz Dávid g.-vezekényi tanítót a népoktatás terén tett hosszas szolgálata s e t é r e n s z e r z e t t b o k r o s é r d e m e i e l m e r e s e ü l — a koronás ezüst-éremkereszttel tüntette ki. A jeles érdemekben megöszült veterán népnevelő tavai ülte meg tanítói működésének 50-éves juüleumát, akkor is szívből üdvözöltük őt, valamint a mostani kiténtetéséhez is öszinte szívből gratulálunk.

— Léva-város összes lakossága volt az 1884. évi statisztikai kimutatás szerint: 7258; a mult évben beköltözött 191; született 263 — összesen 7712. Ebből levonva a kiköltözötték és elhaltak számát — és pedig: kiköltözött 37, meghalt 192, összesen 229; eszerint tehát a szaporulattal 225-tel a város összes lakossági létszáma 7483. — Kimutatása a városban a multévben előfordult halálokoknak: Göresökben elhalt 7, gyermek-aszályban 1, tüdőlobban 16, tüdőgümőkörbän 3, bélhurutban 21, hagymázban 1, hímlobban 1, vörhenyben 7, kanyaróban 6, toroklobban 1, hökhurutban 1, szélhűdés folytán 3, agykörbän 6, elmekörbän 1, öngyilkosság folytán 2, véletlen eset folytán 6. — Rendöri statisztika: Léva, 1884. évben szolgálata bejegyeztetett 656 eseléd; sorhadbeli szabadságos és tartalékos katona nyilvántartásra való bejegyzés végett jelentkezett 367, honvéd 179 — összesen 546. Koldulás és igazolvány nélküli esavargás miatt e város területéről kiutasítottak, illetve hazájába toloncoztatott 163. Kihágás és büntény miatt letartóztatva volt 124 egyén.

— Hitbizomány. Özvegy herczeg Odescalchi Agostonné, szül. Vásonkeői Zichy Anna grófnő — halála esetére — Öfelsége a királynak 1884. márcz. 4-én kelt legfőbb engedélyével, fia, herczeg Odescalchi Gyula és az idősb-ági elsőszülöttség rendje szerént leszármazó fiutódjai, — továbbá berecz Odescalchi Artur nek elsőszülött fia: herczeg Odescalchi Livius és ennek idősb-ági elsőszülöttség rendje szerént leszármazó fiutódjai javára „elsőszülöttségi hitbizományt“ alapított. A hitbizomány tárgyat képező ingatlanok Nyitra Zerdhaely, Csaldáka és Szolcsán községben vannak.

— Esztergom-Nána-ípolysági vasutvonal. A szab. osztrák-magyar-államvaspálya-társaság építési igazgatója, de Serres ur decz. 21-én indult az Esztergom-Nána-csattai vonal építési munkálatainak megmeggzemlézésre, hol igaz ugyan, a munkálatok a beállott kedvezőtlen időjárás folytán nagyobbrészt beállítottak, de a fölépítmények már csaknem teljesen elkészültek, habár, tekintettel az esztergomvölgyi trace-nak állapotára, a csak 20 kmtr. hosszú vonalon II műtárgy volt építendő.

— Rövid hírek. Időjárás: A beállott kemény fagyra legközelebb hócsapadék s azután tartós hideg várható. — A föld-rengés Spanyolországban a legutóbbi tudósítások szerént: 1000 embernél többet pusztított el. — Daák Ferenc hatalmas aranyú üllőszobrának mintája már készen áll Huszár Adolf szobrászunk műtermében, jelenleg a szék renaissance-stylü diszitésein dolgoznak Huszár tanítványai; a szobor még a f. januáriusban öntés alá kerül. — Ágyugolyókat szállítottak egy nagy hajóval a fővárosba a péterváradí és eszéki várakból, a golyók között óriási gránátok és láncoz golyók is nagyszámban voltak, sőt voltak a török időkből fönnmaradt félméter átmérőjű bombák is. E golyókat a budapesti Ganz-és Schlick-féle vasöntőde vásárolta meg s most a gyilkos eszközökből békésebb vézu tárgyakat öntenek. — Furcsa fogadást vesztett el egy liverpooli angol a minap; tavai újévkor fogadott, hogy egész éven át az éjet szabadban tölti, ott is tölté most karácsonyig, de ez éjjelen rajta vesztett, mert különféle zeszesitallal jól befutott állapotban amint sétálgatott, mint részeget befogta a rendőrség s betette a dutyiba, hommé reggelig ki nem szabadult — s így ez egy éjt tönkre tette fogadását. — Anglia pénzügyi helyzete nem valami fényes, az állam bevétele az elmúlt év 3/4-e alatt 1.695,304 font sterlinggel volt kevesebb, mint a multév ezen időszakában.

APRÓSA G.

— Rovatvezető: Zuhany. — Az országos kiállításra résztvevő szegényebb iparosok segélyzése kiállít tapétra egy városi közgyűlésen; — sehogy sem tudott kibékülni egy iparos

képviselő hazafára, hogy már mögint csak többet akarnak ezek a fiatal mesteremberek tanulni, talán bizon még a kiállításra is el akarnak menni, s megalhatik, hogy valami új módi eszma-mustrát ökömlél ki magának valamelyik s lepálja az öreg, kapa mellé görnyedt, tisztességes ezébbelieket. — „Nem kö fizetny uraim — így kezdi beszédjét — mán minék ez a kiállítás, hiszen minden eszmagyának tuanyi kö, hogy az opszecczát bizon nem ütük az órára, oszténg nem dikécsese varjuk fö rá az struffit; vagy tán bizony azt nem tuunú minden varga, hogy az funtos talpat, hun aggyák lútebe; vagy hogy az tapló zsidó-börbü készü? — De ha má még is valamik kupezihér elakarna meunyáni: kocsin nő möhessen, hanem vgye fö az portékáját az hátán az ebadta és fizessen az ezéhládájába 5 sáin forintot — mivel az farsang három napján minden ezéhek nagyok az kiadásai.“

KÖZGAZDASÁG.

Mikor vágjuk a fát?

Ha mindazon tanácsokat figyelembe ven-nők, melyek praktikus és nem praktikus egyének által a fa „legjobb“ vágási idejére vonatkozólag adattak, nehéz volna magunkat elhatározni, mert nincs az év tizenkét hónapja között egy sem, mely már nem ajánlatott volna a végre, hogy abban vágjuk a fát, ha azt akarjuk, hogy erős, egészséges és tartós legyen az. A vélemények ezen szétágazása abból magyarázható, hogy leg-többben abstraháltak a kérdést és nem vet-tek tekintetbe azon különféle körülményeket, melyek közt a kivágott fát szárítani lehet és azon ezélokot, melyekre a fának szolgál-mái kell.

Nagyon sok függ attól, hogy mint bá-nunk el a fával vágás után. Vajjon oly helyre visszük-e, hol gyorsan kiszáradt vagy pedig az erdőben hagyjuk, hol a száradás igen lassu; továbbá sok függ a klímától, a a nemétől és sok más egyéb körülménytől.

Az kétségtelenül igaz, hogy a fa az év különbözött szakaiában különbözött mennyiségű nedvességet tartalmaz és ezen körülményre mindenesetre nagy súlyt kell fektetni, mind-azonáltal vannak ezélok, melyek végett más tényezőket kell tekintetbe venni. Késő ösz-szel és télen, midőn a fák alvó állapotban vannak, kevesebb nedvet tartalmaznak, mint tavasszal vagy nyáron, és ez kétségtelenül nagy előny; nem csak azért, mert kevesebb nedvnek kell belölik elillani, hanem külön-nösen azért, mert a kevesebb nedv kevesebb vegyi változást okoz a fában. A vegyi vál-tozás pedig mindig árt a fa tartósságának és erősségének.

Saját tapasztalatom és mindazon tények alapján, melyeket erdészek, fakereskedők stbtől gyűjtöttem, azon véleményre jutottam, hogy a favágásra a legalkalmasabb és leg-jobb idő a tél, ha a fából deszkákat, léceze-ket, vasuti talpakat, vagy más oly egyebet kell készíteni, minél a keménység és tartósság a födolog. A kis fák vágásánál azonban, melyekből karókat akarunk készíteni és melyekről a kéreg lehámozandó, jobb várni addig, míg a nedvvarom megindul, mert ekkor a kéreg könnyebben lefejthető. Mindazon karók és oszlopokról, melyek a földre veret-nek, le kell fejteni a héját, legalább azon részükről, melyek a föld alá jutnak.

Az abricsokról a héját nem szabad leszedni, mert a héjjal tartóssabbak. E ezéla tehát akkor kell vágni a fát, mikor a héj a legerősebben tapad a fához és ez késő öszszel vagy kora télen van, ambar abricsokkal nyáron is lehet a fát vágni, mert azon fák-nál, melyekből ezek készülnek, hamar végződik a tenyészet.

A túlelveli fákat, melyekről a héját le akarjuk fejteni, a vegetatio idején, a nyár elején kell vágni és ha gyors száradás kívá-natos, a fákról nem kell eltávolítani a kérget, sem a lombot, mert a lombzat igen gyorsan kiszívja és elpárologtatja a fákban levő nedvességet.

A fák vágási idejére még az is befo-lyással bír, hogy akarjuk-e, hogy a tuskók újra nőjjenek. Ha ezt akarjuk, akkor e fákat oly időben kell vágni, mely legindább ked-vező a gyökerekre. Ha a fákat öszszel, vagy télen vágjuk, a gyökerek és tuskók sokkal inkább kihajtanak, mintha a vágás nyáron történik. A nyári vágás előli a gyökereket.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A „Magyar Ifjuság“ K ü r t h y Emil gondos szer-kesztésében az újévvel második évfolyamába lépett. Kíván-juk figyelmessé tenni a művelt és értelmes magyar ifjuságot s ezek szülöit e komoly irányu, diszsen kiállított, nemes szellemi élvezetet nyújtó folyóiratra, melynek kéthetenként megjelenő és sok képpel díszí-tett füzetiben az érdekesítő elbeszélések, szimtiévek, történeti, népmesei, vadászati és szépirolalmi rajzok, költemények, természet-tudományi czikkek, adamák, tár-sasjátékok, talányok, stbnek gazdag tárháza nyílik meg az ifju előtt. Legkiválóbb írói: Csiky, Mik-száth, Vajda, De Gerandó, Balázs, K. Tóth, P. Szathmáry K. Pósa L., Mayer M., Bródy S. stb. Előzetési ára: Negyedévre 1 frt 50 kr., fél-évre 3 frt, egészévre 6 frt. Előfizethetni Léva Nyitrai és Társánál.

Nyilttér.

Egy üzlethelyiség a legjobb közlekedési helyen Léva, f. évi febr. 1-étől bérbeadó. Tudekozodhatni a kiadóhivatalban.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ó n y a József, városkapitány. Buza: m.-mázsánként 6 frt 70 kr — 7 frt — kr. Kétszeres 6 frt — kr — 6 frt 50 kr. Rozs: 6 frt — kr — 6 frt 60 kr. Árpa: 6 frt 80 kr — 7 frt 40 kr. Zab: 7 frt 40 kr — 7 frt 75 kr. Kukoricza: 6 frt — kr — 6 frt 50 kr. Bab: 9 frt — kr — 9 frt 50 kr. Lencse: 8 frt 50 kr — 9 frt 80 kr. Köles: — frt — kr — frt — kr.

1452 és 2861/1884.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. j.-biróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Valach János rabecz alsó-péli lakos végrehajthatóan Lukács Mihály alsó-péli lakos végrehajtást szenvedő elleni 226 frt tökekövetelés és járuléki iránti ügyében Lukács Mihálynak az alsó-péli 86. sz. tjkben A I. 1-4 és 6-12 sorszám alatti fekvőségeken osztatlan 1/15 rész illetményére és tartozékára 373 frt o. é., továbbá az A + 1 sorszám alatti fekvőségeken 1/15 rész illetményére és tartozékára az árverést 62 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi Március hó 6-ik napján délelőtti 10 órakor alsó Pél községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/6-át vagyis az A I. 1-4 és 6-12 sorsz. alatti fekvőségeken 1/15 rész illetményére 37 frt 30 kr. o. é., az A + 1 sorsz. alatti fekvőség 1/15 részére 6 frt 20 kr. o. é. és az A + 2 sorsz. alatti fekvőség 1/15 részére 6 frt 20 kr. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 12. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1884. évi októberhó 1. napján.

A lévai kir. j.-biróság mint telekkönyvi hatóság.

GYENES JÓZSEF,
kir. bíró.

10.

3802/1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai tek. kir. j.-biróság 1884. évi 3802. számú végzésével, özv. Mészáros Lászlóné felperes részére Nagy Antal és neje szódói lakos alperes elleni 500 frt töke, eddig összesen 15 frt 72 kr perköltség-követelés erejéig elrendelt kiel. végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 800 frtra becsült hajó-malomból álló ingóság nyilvános árverés után eladatik.

Mely árverésnek 3802 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Szódón leendő eszközölcseré 1885. januárhó 21. napjának délelőtti 10. órája határidőül kitzütetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árve-

resen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladhatni fognak. Ezen árveréshez a venni szándékozők a kitűzött időben és helyen elvártnak.

Egyuttal közzétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, elsőbbségi vagy tulajdoni igényeiket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentés, mert különben a végtr. törv. 96. §-a kapesában egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Léván, 1884. december 27-én.

Litassy Nándor,
bíró. végrehajtó.

11.

3801/84.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai tek. kir. j.-biróság 1884. évi 3801. sz. végzésével Hecht József felperes részére Krumpel Ferencz n. mállasi lakos alperes ellen 950 frt töke, ennek 1880. Szept. hó 1. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 28 frt 26 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kiel. végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1162 frtra becsült 18 métermázsza löhera-mag, 3 darab üszöböl álló ingóságok nyilvános árverés után eladhatnak.

Mely árverésnek 3801. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Nagy Málás községében leendő eszközölcseré 1885. évi januárhó 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzütetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverésen a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is eladhatni fognak.

Ezen árveréshez a venni szándékozők a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak.

Egyuttal közzétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, elsőbbségi igényeiket vagy tulajdoni igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentés, mert különben a végtr. törv. 96. §-a kapesában egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Léván, 1884. decz. 27-én.

Litassy Nándor,
bíró. végrehajtó.

12.

IV. évfolyam. ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a IV. évfolyam.

MAGYAR HÁZIASSZONY

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasszonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye IV. évfolyamára.

A magyar hölgyek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és amellott, hogy a takarékos gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismert, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony és az öreg anyóka, egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatai mint a háztartási, kertészeti, egészségügyi (házi orvos) és divat rovatai, valamint vezércikkek is szakavatott írók és írók által töltöttek be és emellott a tárca és regényrovatban is az elismert többi munkatársakkal találkoznak olvasóink; méltán megérdemli tehát azt a nagymérvű értékelést, melyben részesedik, mert hol egyszer beköszöntött, ott nélkülözhetetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony” az olvasó asztalon. — A csinos kiállítás, vasárnapokon 12-16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára:

egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához: Budapest, váci-körút 20 sz. a. intézendők és a hó bármely napjától elfogadhatnak.

A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — legezelszerűbben levelező-lappal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala

13. 4-4.

Budapesten, váci-körút 20.

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna hiányozni, mintán utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedése, könyvnyomdája és könyvkötészete

Léván,

(Takarékos és Hitelintézet épületében),

ajánlja jól berendezett könyvkereskedését, könyvnyomdáját és könyvkötészetét a t. közönség becses figyelmébe.

Mindenféle jegyzői-, bírói-, ügyvédi-, és egyházi nyomtatványok készletben vannak — a legolcsóbb áron, vidéki megrendelést azonnal teljesítünk

Léván

kiváló tisztelettel

NYITRAI ÉS TÁRSA.

Léván, a piacon levő Bakó-féle

emeletes ház

szabadkézből eladó. — Értekezhetni a tulajdonosnőnél.

15.

Száz arany-frank jutalomdíj a gyűjtők részére!
Komócsi József ujsága:
a „HIRMONDÓ”
politikai, ismeretterjesztő, gazdasági és mulattató képes néplap.
Megjelenik minden vasárnap 12 nagy oldalon szép képekkel.
Előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt.
Gyűjtők részére 100 arany-frank jutalomdíj van kitűzve, melyből aki legtöbb előfizetőt gyűjt: 50 arany-frankot nyer; az utána következő 30 arany-frankot; az ezután következő 20 arany-frankot.
A jutalomdíjak — tekintet nélkül az előfizetők számára — azoknak, kik legtöbb előfizetőt gyűjtöttek, kiadhatnak.
Ha valaki öt előfizetőt gyűjt: az a **Hirmondóból** egy tiszteletpéldányt is kap.
Az előfizetési pénzek legkésőbb 1885. január hó 4-ig, ily cím alatt küldendők.
A **Hirmondó** kiadóhivatalának Budapestben egyetem-utca 4. sz. a.
Ajánljuk a **Hirmondót** mindazoknak, akiknek nincs idejük, hogy mindennap végig olvassák a nagy lepele ujságokat; mert a **Hirmondóban** minden vasárnap megtalálják röviden és világosan mindazt, ami a hazai és külföldi politikában történik; tudósításokat hozunk az országgyűlés minden üléséről. Ismeretterjesztő és gazdasági rovatunkban közlünk hasznos utmutatásokat, míg lapunk mulattató részében szép képek mellett érdekes történeteket, verseket talál az olvasó.
A budapesti és az ország minden vidékén történő eseményeket hírvivatunk közli. Ugy szintén a piaci árakat és az ipar állását is ismertetjük.
Budapestben, 1884. December 3.
Komócsi József s. k.
a „Hirmondó” tulajdonosa és szerkesztője.
16. 4-4.

Singerstr. 15.
zum
gold. Reichsapfel
Pserhoffer J. gyógy-
szertára
Bécsben.
Vértisztító labdacok, mely nevet teljes joggal megérdemlik, mert kevés betegség létezik, melyben ezen labdacok csodolatos hatásukat ne mutatták volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, e labdacok által teljes gyógyulás éretett el. **1 doboz 15 labdacossal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó csomag 1 frt 10 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)**
Szántalant irat érkezék, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb nehéz betegségekből való felgyógyulásukat köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azt tovább ajánlja.
A sok közül álljon itt egy néhány.
Weidhoffen, Ybs mellett, nov. 24. 1880.
Nyilvános köszönet.
Tekintetes ur, 1862 óta aranyéremben és hűgerekedésben szenvedtem; orvosilag is kezeltettem, de eredménytelenül, betegségem mind rosszabbult, úgy hogy egy idő óta erős hasfájást éreztem, teljes étvágytalanság állott elő, míhelyt akármí kevés ételt, vagy italt magamhoz vettem, ömélgyés és erős fulladást éreztem, míg végre ön vértisztító labdacait használván, majdnem gyógyíthatatlanná vált szenvedésemről megszabadultam.
Midőn Tekintetességének vértisztító labdacait és más erősítő orvosságait nem tudom elisméremet és köszönetemet eléggé kifejezni, nagyrabecsüléssel vagyok **Johann Oellinger.**
Tekintetes ur! Szerencsés voltam véletlenül az ön vértisztító labdacainak birtokába juthatni, melyek nálam csodákat műveltek. Már évek óta szenvedtem fűfájás és szédülésben, egy barátom az ön kitűnő labdacsaiból 10 darabot engedett át s ezen 10 labdac egy helyreállított engemet, hogy az valódi csoda. Hála köszönetem mellett kérem ismét egy csomagnak a megküldését.
Pizska, márcz. 13. 1881. **Parr András.**
Bellitz, 1874. január 2.
Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító piluláinak” egészségünket köszönjük, írásba fejezzük ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más szer nem használt, a legbiztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden közhvényes és csuzos baj, nevezetesen hátrgerincz-baj, tagszaggratás, göres, ideges fogfájás, fűlszaggratás stb. ellen. 1 frt 20 kr.
Chinai toilette-zsappan, a legtekélyesebb a szappangyártás terén. Használatu után a bőr bársónysima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.
Fagy-balszam Pserhoffer J.-től, évek óta legbiztosabb szernek van elismerve, mindennemű fagybajok idült sebek stb. ellen, 1 tégyel 40 kr.
Élet-essentia (prágai cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő házi-szer, 1 üvegecske 20 kr.
Por, lábizzadáás ellen. Ezen szer eltávolítja a lábizzadáás s az ez által kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

csodásabb gyógyerőt tanusították. A nők vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásnál, hűgerekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség és gyomorgöresnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekerest. Mélyen tisztelettel **Kauder Károly.**
Tekintetes ur! Annak előre bocsátásával, hogy ön gyógyszerai mind oly jók, mint az ön híres fagybalszama, mely családomban több idült fagydagugatot a leggyorsabban megszüntetett, dacára az ugynevezett általános gyógyszerek iránt bizalmatlanságomnak, elhatároztam az ön vértisztító labdacait használni, hogy e kis gölyöcskékkel évek óta létező aranyeres bántalmait, megstromoljam. Most habozás nélkül állítom önök, hogy 4 heti használat után régi szenvedésemről teljesen megszabadultam és ismerőseim körében e labdacokat buzogn ajánlhatom. Az ellen sem tiltakozom, ha ön e sorokat nyilvánosan (azonban névalírás nélkül) közzétenni akarja. Teljes tisztelettel
Bécs febr. 20. 1881. **C. v. T.**
Csenev, 1874. május 17.
Tekintetes ur! Míhthogy az ön „vértisztító pilulái” feleslegesnek, a ki évek óta idült gyomorbajban és csuzban szenvedett, nemcsak visszaadták az életét, hanem új ifjú erőt is öntöttek belé, más, hasonló betegségeben szenvedők kérsére még két tekeres utánvétel mellett megküldésére kérem föl. Mély tisztelettel **Spistek B.**
Pate pectorale (Georgétól). Sok év óta a legjelesebb és legkellemesebb gyógyszerek egyike, nyálkásság, köhögés, rekedtség, nátha, mell- és tüdőbaj, hörgöhurut ellen általánosan elismerve. 1 doboz 50 kr.
Tannochinin hajkenőcs. Pserhoffer J.-től, évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szalencze ára 2 frt.
Egyetemes tisztító-só Wolfriz A. V.-től. Kitűnő házi-szer, megzavart emésztés minden következményével, u. m. fejtájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhűv, aranyér, dugulás, stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.
Valamennyi francia különlegesség vagy rakáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszerezhetik.
5 frton alóli megrendelések az összegnek postautalvánnyal előre beküldés mellett postán, nagyobb megrendelésnél utánvétellel is küldetnek. 17. 12-10.

Dietrich és Gottschlig
osztr. császári és magyar királyi udvari szállítók
Budapesten.
(Központi iroda és szállítási iktel, váci-utca 18. sz.) ajánlják a már beérkezett közvetlen szállításukat
China-orosz teákban
(ez idef aratás) a legolcsóbb áron 1/2 kilonként 2 frttól 10 frttig és feljebb
JAMAICA-RUM
üvegekben (á 1°/100 — 1 1/10 literesig) 30 krtól 4 frtig.
BRASILIAI-RUM
7/10 és 1 1/10 literes üvegekben; továbbá francia és hollandi likörök, pezsgőborok, finom cognak és champagne finom cognak, angol theasütemény stb. stb.
Ebbeli árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
A csász. s kir. udvari szállítók
Dietrich és Gottschlig-féle eredeti sósorszeszes sós
Lee William találmányú általános elsmert gyógyszer.
Legjobb sikerrel használtatik: mindennemű gyuladásoknál, kivül vagy belül, fű, fül és fogfájálmaknál, nyilt sebek, üszög, rákfenék, szélhűdés, gyuladt szemek stb-nél a continens és angolország elsőrendű orvosi személyiségei által ezen gyógyszer, mint biztos hathatósan kiemeltek és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerő köszönő-levélek iródnakban megtekinthetők.
A só nélküli eredeti sósorszeszeszünk
ajánljuk különösen fogtisztító szerül, mivel a beteges foghust gyógyítja és a fogfényt előidézi; ugymint a hajdegek erősbítéséhez és a fejkörpa képződés megakadályozására.
Egy nagy üveg ára: 60 kr. 19. 6-6.
kis 32 kr.
Ebből az elárusítók előnyös engedményben részesülnek.